

VAI TRÒ CỦA CHÍNH SÁCH CÔNG TRONG PHÁT TRIỂN THỊ TRƯỜNG BẢO HIỂM BỀN VỮNG TẠI VIỆT NAM

Nguyễn Thủy Trang¹

Email: trang91.hunre@gmail.com. ORCID: 0009-0003-8823-3916

Ngày tòa soạn nhận được bài báo: 16/02/2026

Ngày phản biện đánh giá: 17/04/2026

Ngày bài báo được duyệt đăng: 14/05/2026

DOI: 10.59266/houjs.2026.1241

Tóm tắt: Bài báo nhằm làm rõ vai trò của chính sách công trong phát triển thị trường bảo hiểm theo hướng bền vững tại Việt Nam. Nghiên cứu sử dụng cách tiếp cận định tính, kết hợp phân tích chính sách và tiếp cận hệ thống để xem xét mối quan hệ giữa chính sách công, thị trường bảo hiểm và mục tiêu phát triển bền vững. Dữ liệu nghiên cứu là dữ liệu thứ cấp từ các văn bản pháp luật, chiến lược và báo cáo của cơ quan quản lý và tổ chức quốc tế. Kết quả cho thấy chính sách công đóng vai trò quan trọng trong việc điều tiết thị trường nhưng vai trò định hướng phát triển bền vững còn hạn chế. Từ đó, nghiên cứu đề xuất hoàn thiện chính sách nhằm thúc đẩy phát triển bảo hiểm bền vững tại Việt Nam.

Từ khóa: bảo hiểm bền vững, chính sách công, phát triển bền vững, quản trị rủi ro, thị trường bảo hiểm

I. Đặt vấn đề

Trong bối cảnh các rủi ro kinh tế - xã hội, biến đổi khí hậu, thiên tai, dịch bệnh và bất ổn tài chính ngày càng gia tăng, bảo hiểm không chỉ là công cụ chuyển giao rủi ro mà còn góp phần ổn định kinh tế, bảo vệ an sinh và nâng cao khả năng chống chịu của xã hội. Vì vậy, phát triển thị trường bảo hiểm theo hướng bền vững trở thành yêu cầu quan trọng trong quá trình thực hiện các mục tiêu phát triển bền vững và quản trị rủi ro dài hạn.

Tại Việt Nam, thị trường bảo hiểm đã có những bước phát triển nhất định về quy mô, sản phẩm và khuôn khổ pháp lý. Luật Kinh doanh bảo hiểm năm 2022 và Chiến lược phát triển thị trường bảo hiểm

Việt Nam đến năm 2030 đã tạo nền tảng cho việc nâng cao tính minh bạch, an toàn và hiệu quả của thị trường. Tuy nhiên, thị trường vẫn còn một số hạn chế như độ bao phủ bảo hiểm chưa cao, niềm tin của người tham gia chưa ổn định, cơ cấu sản phẩm chưa cân đối và các sản phẩm bảo hiểm gắn với rủi ro khí hậu, môi trường, nông nghiệp, thiên tai hoặc nhóm dễ bị tổn thương còn phát triển chậm.

Các nghiên cứu về bảo hiểm tại Việt Nam chủ yếu tập trung vào phát triển thị trường, hoàn thiện pháp luật kinh doanh bảo hiểm, quản trị doanh nghiệp hoặc hành vi tham gia bảo hiểm. Trong khi đó, vai trò của chính sách công trong việc kiến tạo điều kiện, điều tiết thị trường, mở

¹ Trường Đại học Tài nguyên và Môi trường Hà Nội, Hà Nội, Việt Nam

rộng độ bao phủ và định hướng thị trường bảo hiểm gắn với mục tiêu phát triển bền vững chưa được phân tích một cách hệ thống. Xuất phát từ khoảng trống đó, bài viết phân tích vai trò của chính sách công trong phát triển thị trường bảo hiểm bền vững ở Việt Nam, từ đó đề xuất một số hàm ý chính sách nhằm nâng cao hiệu quả phát triển thị trường trong thời gian tới.

II. Cơ sở lý thuyết

2.1. Chính sách công và vai trò điều tiết thị trường

Chính sách công là hệ thống các quyết định, công cụ và hành động của Nhà nước nhằm giải quyết các vấn đề công, định hướng phát triển kinh tế - xã hội và điều tiết hành vi của các chủ thể trong nền kinh tế. Theo Dye (2013), chính sách công phản ánh những gì Nhà nước lựa chọn thực hiện hoặc không thực hiện; trong khi đó, Anderson (2015) nhấn mạnh chính sách công là một quá trình bao gồm xây dựng, thực thi và đánh giá chính sách. Dưới góc độ kinh tế học, chính sách công có vai trò khắc phục thất bại thị trường, xử lý bất cân xứng thông tin, bảo đảm công bằng và nâng cao hiệu quả phân bổ nguồn lực (Stiglitz, 2000).

Đối với thị trường bảo hiểm, vai trò của chính sách công thể hiện rõ ở ba phương diện: Thứ nhất, Nhà nước thiết lập khuôn khổ pháp lý nhằm bảo đảm an toàn tài chính, minh bạch thông tin và bảo vệ quyền lợi của người tham gia bảo hiểm. Thứ hai, chính sách công tạo điều kiện mở rộng độ bao phủ bảo hiểm thông qua các cơ chế hỗ trợ, khuyến khích và điều tiết thị trường. Thứ ba, trong bối cảnh phát triển bền vững, chính sách công có vai trò định hướng thị trường bảo hiểm tham gia sâu hơn vào quản trị các rủi ro dài hạn như biến đổi khí hậu, thiên tai, rủi ro môi trường, sức khỏe cộng đồng và an

sinh xã hội.

2.2. Thị trường bảo hiểm và phát triển bền vững

Bảo hiểm là một thiết chế tài chính giúp chuyển giao, phân tán và chia sẻ rủi ro giữa các chủ thể trong nền kinh tế. Thông qua cơ chế đóng phí và bồi thường, bảo hiểm góp phần giảm thiểu tổn thất tài chính, ổn định thu nhập, duy trì hoạt động sản xuất - kinh doanh và hỗ trợ an sinh xã hội (Arrow, 1963; Skipper & Kwon, 2007). Bên cạnh chức năng bảo vệ, thị trường bảo hiểm còn có vai trò huy động nguồn vốn dài hạn và tăng cường khả năng chống chịu của nền kinh tế trước các cú sốc (Rejda & McNamara, 2017).

Phát triển bền vững đòi hỏi sự cân bằng giữa tăng trưởng kinh tế, tiến bộ xã hội và bảo vệ môi trường (WCED, 1987; Elkington, 1997). Trong bối cảnh đó, bảo hiểm có thể hỗ trợ phát triển bền vững thông qua các sản phẩm như bảo hiểm nông nghiệp, bảo hiểm thiên tai, bảo hiểm vi mô, bảo hiểm môi trường, bảo hiểm sức khỏe và bảo hiểm gắn với rủi ro khí hậu. Các sản phẩm này góp phần giảm thiểu tổn thương, thúc đẩy quản trị rủi ro và nâng cao khả năng phục hồi của xã hội (OECD, 2018; World Bank, 2020). Tuy nhiên, do nhiều sản phẩm bảo hiểm bền vững có chi phí triển khai cao, mức độ rủi ro lớn và khả năng sinh lời chưa chắc chắn, vai trò hỗ trợ và định hướng của chính sách công là điều kiện quan trọng để thị trường phát triển hiệu quả.

2.3. Tổng quan nghiên cứu và khung phân tích

Các nghiên cứu về thị trường bảo hiểm cho thấy sự can thiệp của Nhà nước là cần thiết trong những lĩnh vực có bất cân xứng thông tin, rủi ro hệ thống và tác động xã hội lớn (Arrow, 1963; Stiglitz, 2000). Ở cấp độ quốc tế, bảo hiểm ngày

càng được xem là công cụ quan trọng trong quản trị rủi ro thiên tai, biến đổi khí hậu và bảo vệ tài chính cho các nhóm dễ bị tổn thương (OECD, 2018; World Bank, 2020). Bên cạnh đó, các nghiên cứu về bảo hiểm vi mô cũng nhấn mạnh vai trò của chính sách hỗ trợ trong việc mở rộng khả năng tiếp cận bảo hiểm cho nhóm thu nhập thấp (Churchill & Matul, 2012).

Tại Việt Nam, các nghiên cứu về bảo hiểm chủ yếu tập trung vào phát triển thị trường, hoàn thiện pháp luật kinh doanh bảo hiểm, chất lượng dịch vụ, quản trị doanh nghiệp bảo hiểm hoặc hành vi tham gia bảo hiểm. Trong khi đó, vai trò của chính sách công trong việc kiến tạo điều kiện, điều tiết thị trường, thúc đẩy độ bao phủ bảo hiểm và định hướng thị trường bảo hiểm gắn với mục tiêu phát triển bền vững chưa được phân tích một cách hệ thống. Đặc biệt, các vấn đề như

bảo hiểm xanh, bảo hiểm khí hậu, bảo hiểm nông nghiệp, bảo hiểm vi mô, tích hợp ESG và cơ chế chia sẻ rủi ro công - tư vẫn cần được làm rõ hơn từ góc độ chính sách công.

Trên cơ sở đó, bài viết phân tích vai trò của chính sách công trong phát triển thị trường bảo hiểm bền vững theo bốn nội dung chính: tạo lập khuôn khổ pháp lý và điều tiết thị trường; mở rộng độ bao phủ bảo hiểm; định hướng phát triển các sản phẩm bảo hiểm bền vững; và thiết lập cơ chế phối hợp, chia sẻ rủi ro giữa Nhà nước, doanh nghiệp bảo hiểm và các chủ thể liên quan. Khung phân tích này cho phép xem xét chính sách công không chỉ như công cụ quản lý hoạt động kinh doanh bảo hiểm, mà còn như cơ chế kiến tạo thị trường, điều tiết rủi ro và định hướng bảo hiểm phục vụ các mục tiêu phát triển bền vững.

Bảng 1. Khung phân tích vai trò của chính sách công trong phát triển thị trường bảo hiểm bền vững

Vai trò của chính sách công	Nội dung phân tích	Biểu hiện trong phát triển bảo hiểm bền vững
Tạo lập khuôn khổ pháp lý và điều tiết thị trường	Luật, quy định, giám sát, bảo vệ người tham gia bảo hiểm	Minh bạch thị trường, an toàn tài chính, củng cố niềm tin
Mở rộng độ bao phủ bảo hiểm	Hỗ trợ, khuyến khích, ưu đãi, tăng khả năng tiếp cận	Bảo hiểm vi mô, bảo hiểm sức khỏe, bảo hiểm cho nhóm dễ tổn thương
Định hướng sản phẩm bảo hiểm bền vững	Khuyến khích bảo hiểm xanh, nông nghiệp, thiên tai, môi trường, khí hậu	Quản trị rủi ro dài hạn, thích ứng biến đổi khí hậu, giảm tổn thương xã hội
Thiết lập cơ chế phối hợp và chia sẻ rủi ro	Hợp tác công - tư, hỗ trợ dữ liệu, trợ phí, tái bảo hiểm, bảo lãnh rủi ro	Tăng tính khả thi của sản phẩm có giá trị xã hội cao nhưng rủi ro lớn

Nguồn: Tác giả đề xuất

III. Phương pháp nghiên cứu

Nghiên cứu sử dụng phương pháp định tính, kết hợp phân tích tài liệu và phân tích chính sách nhằm làm rõ vai trò của chính sách công trong phát triển thị trường bảo hiểm bền vững ở Việt Nam.

Dữ liệu nghiên cứu là dữ liệu thứ cấp, được thu thập từ văn bản pháp luật,

chiến lược phát triển ngành, báo cáo của cơ quan quản lý nhà nước, tài liệu của các tổ chức quốc tế và các nghiên cứu có liên quan. Các tài liệu được lựa chọn trên cơ sở tính chính thống, độ tin cậy và mức độ liên quan đến chính sách công, thị trường bảo hiểm, phát triển bền vững trong giai đoạn gần đây, đặc biệt từ khi Luật Kinh doanh bảo hiểm năm 2022 được ban hành.

Dữ liệu được xử lý bằng phương pháp tổng hợp, phân loại và phân tích nội dung. Trên cơ sở đối chiếu giữa mục tiêu chính sách, thực tiễn phát triển thị trường và yêu cầu phát triển bền vững, nghiên cứu nhận diện vai trò, hạn chế và điều kiện phát huy hiệu quả của chính sách công đối với phát triển thị trường bảo hiểm bền vững ở Việt Nam.

IV. Kết quả và thảo luận

4.1. Thực trạng chính sách công và thị trường bảo hiểm ở Việt Nam

Trong những năm gần đây, thị trường bảo hiểm Việt Nam đã có bước phát triển đáng kể về quy mô, năng lực tài chính và khuôn khổ pháp lý. Luật Kinh doanh bảo hiểm năm 2022 và Chiến lược phát triển thị trường bảo hiểm Việt Nam đến năm 2030 đã tạo cơ sở quan trọng cho việc tăng cường quản lý rủi ro, minh bạch thông tin, bảo vệ quyền lợi người tham gia bảo hiểm và định hướng phát triển thị trường theo hướng an toàn, hiệu quả hơn (Chính phủ, 2023).

Về quy mô, tổng doanh thu phí bảo hiểm toàn thị trường năm 2022 đạt

gần 251 nghìn tỷ đồng, tăng so với năm 2021. Tuy nhiên, từ năm 2023, thị trường bắt đầu điều chỉnh rõ rệt. Năm 2024, tổng doanh thu phí bảo hiểm đạt 227.495 tỷ đồng, giảm 0,26% so với năm 2023; trong đó bảo hiểm phi nhân thọ đạt 78.291 tỷ đồng, tăng 10,21%, còn bảo hiểm nhân thọ đạt 149.204 tỷ đồng, giảm 5%. Cùng năm, tổng tài sản của các doanh nghiệp bảo hiểm ước đạt 1.007.204 tỷ đồng, tăng 10,88%, cho thấy năng lực tài chính của thị trường vẫn tiếp tục mở rộng trong khi tăng trưởng doanh thu phí bảo hiểm đã chậm lại (Bộ Tài chính, 2025).

Diễn biến trên phản ánh sự chuyển dịch của thị trường từ tăng trưởng theo quy mô sang yêu cầu phát triển ổn định, minh bạch và bền vững hơn. Sự suy giảm của bảo hiểm nhân thọ cho thấy niềm tin của người tham gia, chất lượng tư vấn và hoạt động phân phối cần tiếp tục được củng cố. Ngược lại, mức tăng của bảo hiểm phi nhân thọ cho thấy nhu cầu bảo vệ trước các rủi ro tài sản, sức khỏe, trách nhiệm và hoạt động sản xuất - kinh doanh vẫn còn dư địa phát triển.

Bảng 2. Một số chỉ báo phản ánh khoảng trống phát triển thị trường bảo hiểm bền vững ở Việt Nam

Nội dung phân tích	Dẫn chứng/chỉ báo	Ý nghĩa đối với chính sách công
Tăng trưởng thị trường	Doanh thu phí bảo hiểm năm 2024 giảm 0,26% so với năm 2023, trong khi tổng tài sản doanh nghiệp bảo hiểm tăng 10,88%	Thị trường cần chuyển từ mục tiêu mở rộng quy mô sang nâng cao chất lượng tăng trưởng, minh bạch và ổn định dài hạn
Cơ cấu thị trường	Bảo hiểm nhân thọ giảm 5%, bảo hiểm phi nhân thọ tăng 10,21% năm 2024	Chính sách cần củng cố niềm tin trong bảo hiểm nhân thọ, đồng thời khai thác dư địa của bảo hiểm phi nhân thọ gắn với quản trị rủi ro thực tiễn
Độ sâu bảo hiểm	Tỷ lệ phí bảo hiểm/GDP còn thấp so với các thị trường phát triển	Cần mở rộng độ bao phủ bảo hiểm, nhất là với hộ gia đình, doanh nghiệp nhỏ và nhóm dễ bị tổn thương
Bảo hiểm bền vững	Bảo hiểm nông nghiệp, thiên tai, khí hậu, môi trường và bảo hiểm vi mô còn phát triển chậm	Cần chính sách khuyến khích sản phẩm bảo hiểm có giá trị xã hội và hỗ trợ thích ứng với rủi ro dài hạn
Cơ chế hỗ trợ	Thí điểm bảo hiểm nông nghiệp đã có nhưng phạm vi còn hạn chế	Cần cơ chế dữ liệu, trợ phí, chia sẻ rủi ro và phối hợp công - tư để tăng khả năng triển khai

Nguồn: Tác giả tổng hợp từ Bộ Tài chính (2023, 2025), Chính phủ (2023), Swiss Re (2024), OECD (2018) và World Bank (2020)

Xét từ góc độ phát triển bền vững, thị trường bảo hiểm Việt Nam vẫn còn những hạn chế đáng chú ý. Tỷ lệ phí bảo hiểm trên GDP còn thấp so với các thị trường phát triển, phản ánh khoảng cách bảo vệ bảo hiểm còn lớn (Swiss Re, 2024). Các sản phẩm có ý nghĩa trực tiếp đối với quản trị rủi ro dài hạn như bảo hiểm nông nghiệp, bảo hiểm thiên tai, bảo hiểm khí hậu, bảo hiểm môi trường, bảo hiểm vi mô và bảo hiểm cho nhóm dễ bị tổn thương phát triển còn chậm. Mặc dù chính sách thí điểm bảo hiểm nông nghiệp đã được triển khai theo Quyết định số 22/2019/QĐ-TTg, phạm vi thực hiện còn hạn chế, chưa tạo được tác động lan tỏa rộng trong quản trị rủi ro khu vực nông nghiệp và nông thôn (Bộ Tài chính, 2023).

Như vậy, chính sách công đã tạo nền tảng quan trọng cho phát triển thị trường bảo hiểm Việt Nam, đặc biệt ở phương diện hoàn thiện khuôn khổ pháp lý, giám sát thị trường và bảo vệ người tham gia. Tuy nhiên, các vấn đề về niềm tin thị trường, độ bao phủ bảo hiểm, cơ cấu sản phẩm và cơ chế hỗ trợ bảo hiểm bền vững cho thấy vai trò của chính sách công cần được mở rộng từ quản lý hoạt động kinh doanh bảo hiểm sang kiến tạo điều kiện phát triển thị trường theo hướng bao trùm, thích ứng và bền vững.

4.2. Vai trò của chính sách công trong phát triển thị trường bảo hiểm bền vững tại Việt Nam

Từ thực trạng trên, chính sách công có vai trò quan trọng trong phát triển thị trường bảo hiểm bền vững ở Việt Nam, thể hiện trên bốn phương diện chủ yếu.

Thứ nhất, chính sách công góp phần điều tiết và ổn định thị trường bảo hiểm. Với đặc thù bất cân xứng thông tin cao, thị trường bảo hiểm cần khuôn khổ pháp lý và cơ chế giám sát nhằm bảo đảm an toàn tài

chính, minh bạch thông tin và bảo vệ quyền lợi người tham gia. Sau những biến động liên quan đến tư vấn, phân phối và niềm tin trong bảo hiểm nhân thọ, vai trò giám sát của Nhà nước càng trở nên cần thiết. Các quy định về quản trị rủi ro, công khai thông tin, điều kiện kinh doanh và trách nhiệm của doanh nghiệp bảo hiểm góp phần kiểm soát rủi ro hệ thống, đồng thời tạo nền tảng cho sự phát triển ổn định trong dài hạn.

Thứ hai, chính sách công thúc đẩy mở rộng độ bao phủ bảo hiểm. Ở Việt Nam, tỷ lệ tham gia bảo hiểm và tỷ lệ phí bảo hiểm trên GDP vẫn còn thấp, trong khi nhu cầu bảo vệ tài chính trước rủi ro sức khỏe, thu nhập, thiên tai, sản xuất - kinh doanh và biến đổi khí hậu ngày càng gia tăng. Chính sách công có thể tác động thông qua cơ chế khuyến khích, hỗ trợ phí, truyền thông nâng cao nhận thức và phát triển sản phẩm phù hợp với nhóm thu nhập thấp, hộ gia đình, doanh nghiệp nhỏ và khu vực dễ bị tổn thương. Đây là điều kiện để bảo hiểm thực hiện vai trò bao trùm trong hệ thống tài chính và an sinh xã hội.

Thứ ba, chính sách công định hướng phát triển các sản phẩm bảo hiểm gắn với mục tiêu bền vững. Trong bối cảnh Việt Nam chịu tác động lớn của thiên tai, biến đổi khí hậu và rủi ro môi trường, các sản phẩm như bảo hiểm nông nghiệp, thiên tai, khí hậu, môi trường, vi mô và sức khỏe có ý nghĩa quan trọng đối với quản trị rủi ro dài hạn. Tuy nhiên, các sản phẩm này thường có chi phí triển khai cao, dữ liệu rủi ro chưa đầy đủ và khả năng sinh lời chưa chắc chắn. Vì vậy, vai trò định hướng của chính sách công thể hiện ở việc xác lập ưu tiên phát triển, thiết kế cơ chế hỗ trợ, khuyến khích đổi mới sản phẩm và lồng ghép tiêu chí phát triển bền vững vào chính sách bảo hiểm.

Thứ tư, chính sách công tạo môi trường phối hợp giữa Nhà nước, doanh nghiệp bảo hiểm và các chủ thể liên quan. Phát triển bảo hiểm bền vững không chỉ phụ thuộc vào chính sách bảo hiểm, mà còn chịu ảnh hưởng của các chính sách về tài chính, an sinh xã hội, nông nghiệp, môi trường, khí hậu, chuyển đổi số và dữ liệu. Đối với các rủi ro có quy mô lớn hoặc tác động xã hội cao, cần có cơ chế phối hợp công - tư, chia sẻ rủi ro, hỗ trợ dữ liệu, trợ phí hoặc tái bảo hiểm. Theo đó, chính sách công không chỉ là công cụ quản lý thị trường, mà còn là cơ chế kiến tạo điều kiện để

bảo hiểm tham gia sâu hơn vào mục tiêu phát triển bền vững.

4.3. Thảo luận và hàm ý chính sách

Kết quả phân tích cho thấy chính sách công đã phát huy vai trò rõ nét trong việc tạo lập khuôn khổ pháp lý, giám sát thị trường và bảo vệ người tham gia bảo hiểm. Tuy nhiên, vai trò thúc đẩy và định hướng phát triển thị trường bảo hiểm bền vững vẫn còn hạn chế. Các khoảng trống chủ yếu nằm ở độ bao phủ bảo hiểm chưa cao, sản phẩm bảo hiểm bền vững còn chậm phát triển, dữ liệu rủi ro chưa đầy đủ, cơ chế chia sẻ rủi ro công - tư chưa rõ và niềm tin thị trường cần tiếp tục được củng cố.

Bảng 3. Cơ chế phát huy vai trò của chính sách công trong phát triển thị trường bảo hiểm bền vững

Vấn đề chính sách	Cơ chế cần hoàn thiện	Chủ thể thực hiện	Chỉ báo có thể theo dõi
Niềm tin thị trường chưa ổn định	Chuẩn hóa tư vấn, minh bạch hợp đồng, tăng giám sát kênh phân phối	Bộ Tài chính, Hiệp hội Bảo hiểm Việt Nam, doanh nghiệp bảo hiểm	Tỷ lệ khiếu nại, tỷ lệ duy trì hợp đồng, tỷ lệ bồi thường, mức độ hài lòng của khách hàng
Độ bao phủ bảo hiểm còn thấp	Khuyến khích bảo hiểm vi mô, bảo hiểm sức khỏe, bảo hiểm cho nhóm thu nhập thấp và doanh nghiệp nhỏ	Bộ Tài chính, cơ quan an sinh xã hội, địa phương, doanh nghiệp bảo hiểm	Tỷ lệ tham gia bảo hiểm, số hợp đồng bảo hiểm vi mô, tỷ lệ phí bảo hiểm/GDP
Bảo hiểm bền vững phát triển chậm	Hỗ trợ phát triển bảo hiểm nông nghiệp, thiên tai, khí hậu, môi trường và bảo hiểm xanh	Bộ Tài chính, Bộ Nông nghiệp và Môi trường, doanh nghiệp bảo hiểm	Số sản phẩm bảo hiểm bền vững, doanh thu phí của nhóm sản phẩm này, số hộ/doanh nghiệp được bảo vệ
Thiếu dữ liệu rủi ro	Xây dựng cơ sở dữ liệu dùng chung về thiên tai, khí hậu, nông nghiệp, môi trường và tổn thất bảo hiểm	Cơ quan quản lý nhà nước, doanh nghiệp bảo hiểm, tổ chức dữ liệu	Số bộ dữ liệu được chia sẻ, tần suất cập nhật, số sản phẩm sử dụng dữ liệu rủi ro
Thiếu cơ chế chia sẻ rủi ro	Phát triển hợp tác công - tư, trợ phí, tái bảo hiểm, quỹ dự phòng rủi ro lớn	Chính phủ, Bộ Tài chính, địa phương, doanh nghiệp bảo hiểm	Quy mô hỗ trợ phí, số chương trình PPP bảo hiểm, tỷ lệ rủi ro được tái bảo hiểm

Nguồn: Tác giả đề xuất

Điểm đáng chú ý là phát triển thị trường bảo hiểm bền vững không thể chỉ dựa trên việc mở rộng doanh thu phí bảo hiểm. Tính bền vững của thị trường cần

được đánh giá thông qua khả năng bảo vệ tài chính cho người dân và doanh nghiệp, mức độ tham gia của bảo hiểm vào quản trị rủi ro khí hậu - môi trường - xã hội,

chất lượng tư vấn và bồi thường, cũng như khả năng phối hợp giữa Nhà nước và thị trường trong xử lý các rủi ro có tác động lớn. Trên cơ sở đó, các hàm ý chính sách cần được cụ thể hóa theo hướng có cơ chế thực hiện và chỉ báo theo dõi.

Từ các phân tích trên, việc hoàn thiện chính sách công cần tập trung vào ba định hướng. Một là, chuyển từ tư duy quản lý thị trường sang tư duy kiến tạo phát triển, trong đó chính sách không chỉ kiểm soát rủi ro mà còn khuyến khích các sản phẩm bảo hiểm có giá trị xã hội. Hai là, xây dựng cơ chế phối hợp liên ngành giữa tài chính, nông nghiệp, môi trường, khí hậu, an sinh xã hội và chuyển đổi số để mở rộng nền tảng phát triển bảo hiểm bền vững. Ba là, thiết lập các chỉ báo theo dõi cụ thể đối với độ bao phủ bảo hiểm, chất lượng tư vấn, tỷ lệ bồi thường, mức độ hài lòng của người tham gia và quy mô các sản phẩm bảo hiểm gắn với mục tiêu bền vững. Cách tiếp cận này giúp các hàm ý chính sách có cơ sở kiểm chứng, đồng thời nâng cao khả năng thực thi trong thực tiễn.

V. Kết luận và kiến nghị

Nghiên cứu đã làm rõ vai trò của chính sách công trong phát triển thị trường bảo hiểm bền vững ở Việt Nam trên cơ sở phân tích mối quan hệ giữa chính sách công, thị trường bảo hiểm và mục tiêu phát triển bền vững. Kết quả cho thấy chính sách công đã góp phần hoàn thiện khuôn khổ pháp lý, tăng cường giám sát, bảo vệ quyền lợi người tham gia và định hướng phát triển thị trường. Tuy nhiên, vai trò này hiện vẫn thể hiện rõ hơn ở phương diện quản lý và ổn định thị trường, trong khi chức năng kiến tạo, khuyến khích và định hướng phát triển bảo hiểm bền vững chưa được phát huy đầy đủ.

Thực tiễn cho thấy thị trường bảo hiểm Việt Nam còn một số hạn chế như độ bao phủ bảo hiểm thấp, niềm tin thị trường chưa ổn định, sản phẩm bảo hiểm gắn với rủi ro khí hậu, môi trường, nông nghiệp, thiên tai và nhóm dễ bị tổn thương còn chậm phát triển. Vì vậy, cần tiếp tục hoàn thiện khung pháp lý về bảo hiểm bền vững; tăng cường minh bạch thông tin, chuẩn hóa tư vấn và giám sát kênh phân phối; xây dựng cơ sở dữ liệu rủi ro dùng chung; đồng thời phát triển cơ chế hợp tác công - tư, trợ phí, tái bảo hiểm hoặc chia sẻ rủi ro đối với các sản phẩm bảo hiểm có giá trị xã hội cao. Các nghiên cứu tiếp theo có thể lượng hóa tác động của từng nhóm chính sách đối với phát triển thị trường bảo hiểm bền vững ở Việt Nam.

Tài liệu tham khảo

- Anderson, J. E. (2015). *Public policymaking* (8th ed.). Cengage Learning.
- Arrow, K. J. (1963). Uncertainty and the welfare economics of medical care. *The American Economic Review*, 53(5), 941-973.
- Bộ Tài chính. (2023). *Báo cáo thị trường bảo hiểm Việt Nam năm 2022*.
- Bộ Tài chính. (2025). *Báo cáo thị trường bảo hiểm Việt Nam năm 2024*.
- Chính phủ. (2023). *Chiến lược phát triển thị trường bảo hiểm Việt Nam đến năm 2030*.
- Churchill, C., & Matul, M. (2012). *Protecting the poor: A microinsurance compendium* (Vol. II). International Labour Organization.
- Dye, T. R. (2013). *Understanding public policy* (14th ed.). Pearson.
- Elkington, J. (1997). *Cannibals with forks: The triple bottom line of 21st century business*. Capstone.
- Howlett, M., & Ramesh, M. (2003). *Studying public policy: Policy cycles and policy subsystems* (2nd ed.). Oxford University Press.

- OECD. (2018). *Policy coherence for sustainable development 2018: Towards sustainable and resilient societies*. OECD Publishing. <https://doi.org/10.1787/9789264301061-en>
- Rejda, G. E., & McNamara, M. J. (2017). *Principles of risk management and insurance* (13th ed.). Pearson.
- Skipper, H. D., & Kwon, W. J. (2007). *Risk management and insurance: Perspectives in a global economy*. Blackwell Publishing.
- Stiglitz, J. E. (2000). *Economics of the public sector* (3rd ed.). W.W. Norton & Company.
- Swiss Re. (2024). *World insurance: Strengthening global resilience with a new lease of life* (Sigma No. 3/2024). Swiss Re Institute.
- Thủ tướng Chính phủ. (2019). *Quyết định số 22/2019/QĐ-TTg ngày 26/6/2019 về thực hiện chính sách hỗ trợ bảo hiểm nông nghiệp*.
- United Nations. (2015). *Transforming our world: The 2030 agenda for sustainable development*. United Nations.
- WCED. (1987). *Our common future*. Oxford University Press.
- World Bank. (2020). *Financial protection against natural disasters: An operational framework for disaster risk financing and insurance*. World Bank Publications.

THE ROLE OF PUBLIC POLICY IN PROMOTING SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF THE INSURANCE MARKET IN VIETNAM

Nguyen Thuy Trang¹

Abstract: *This paper examines the role of public policy in promoting the sustainable development of the insurance market in Vietnam. Adopting a qualitative research approach, the study integrates policy analysis with a systems perspective to explore the interactions between public policy, the insurance market, and sustainable development objectives. The analysis is based on secondary data derived from legal documents, strategic frameworks, and reports issued by government agencies and international organizations. The findings suggest that public policy has played a significant role in regulating and stabilizing the insurance market; however, its function in guiding sustainability-oriented development remains limited. The study, therefore, highlights the need for a more coherent, forward-looking policy framework. Based on these findings, several policy implications are proposed to strengthen the role of public policy and advance sustainable insurance development in Vietnam.*

Keywords: *insurance market, public policy, risk management, sustainable development, sustainable insurance*

¹ Hanoi University of Natural Resources and Environment, Hanoi, Vietnam